परिपाकानुक्रमेण वियूय विधूय विशेषेण इदं पक्वमिदमपक्वमिति पृथक् कृत्य दान्ति लुनन्ति, तथा यूयमपि नमस्कारादिरहितो नास्तिकोऽयं यज्वा श्रद्धालुरयं यज्वेति विविच्य श्रद्धालोर्हवींषि भुङ्ध्वम् ॥

अथ ग्रहणमन्त्रानाह। "उपयामगृहीतोऽस्यश्विभ्यां त्वा जुष्टं गृह्णामि [३]। सरस्वत्या इन्द्राय सुत्राम्णे" इति। उपयामशब्दः पृथिवीकार्य्यदारुपात्रवाची। इयं वा उपयाम इति श्रुतेः। पयोरूपद्रव्यविशेष त्वं उपयामेन गृहीतोऽसि, अश्विदेवार्थं त्वामिह पात्रे गृह्णामि। सरस्वतीमन्त्रे पूर्व्वोत्तरभागावनुषञ्जनीयौ। तथा सुत्राममन्त्रेऽपि ॥

अथ सादनमन्त्रानाह। "एष ते योनिस्तेजसे त्वा। वीर्य्याय त्वा बलाय त्वा" इति। हे आश्विनगृह एषः खरप्रदेशः ते तव स्थानम्। अस्मिन् स्थाने तेजःसिद्ध्यर्थं त्वां सादयामीति शेषः। वीर्य्यबलमन्त्रयोरप्येष ते योनिरित्यनुवर्त्तते। हे सारस्वतगृह वीर्य्यवृद्धये त्वामिह सादयामि। हे सुत्राम-गृह बलवृद्धये त्वामिह सादयामि ॥

कल्पः। उत्तरैर्यथालिङ्गमुपतिष्ठत इति। पाठस्तु, "तेजोऽसि तेजो मयि धेहि। वीर्य्यमसि वीर्य्यं मयि धेहि। बलमसि बलं मयि धेहि" इति गृहत्रयं क्रमेण सम्बोध्य योजनीयम् ॥

कल्पः। सुरायां बाल आनीयमानायां धारायाः प्रतिप्रस्थाता सुरां गृहान् गृह्णाति। नाना हि वां देवहितं सदः